

**ZÁKLADNÍ ŠKOLA, ČESKÉ MEZIŘÍČÍ,
okres RYCHNOV NAD KNĚŽNOU
JANA VÝRAVY 219, ČESKÉ MEZIŘÍČÍ**

**Školní vzdělávací program
pro zájmové vzdělávání
Školní družina**

„Jací jsme, takové budou naše děti“ (Johann Gottfried von Hender)

OBSAH

- I. Identifikační údaje zařízení
- II. Charakteristika zařízení
- III. Konkrétní cíle
- IV. Délka a časový plán vzdělávání
- V. Formy vzdělávání
- VI. Obsah vzdělávání
- VII. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními potřebami
- VIII. Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončení vzdělávání
- IX. Popis materiálních podmínek
- X. Popis personálních podmínek
- XI. Popis ekonomických podmínek
- XII. Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví
- XIII. Zveřejnění školního vzdělávacího programu pro školní družinu
- XIV. Přílohy školního vzdělávacího programu pro školní družinu

I. Identifikační údaje zařízení

- **název:** Základní škola, České Meziříčí, okres Rychnov nad Kněžnou
- **adresa:** Základní škola, České , Jana Výravý 219, 517 71 České Meziříčí
- **právní forma:** příspěvková organizace
- **ředitelka školy:** Mgr. Kamila Kupková
- **IČO:** 75017571
- **mobil:** 494 661 277, 731 002 178
- **e-mail:** kocourkova@zscm.cz
- **web:** www.zscm.cz

Koordinátor ŠVP pro ŠD: Bc. Lenka Kocourková

Pedagogická rada projednala dne: 24. 06. 2021

Směrnice nabývá platnosti ode dne: 01. 09. 2021

Směrnice nabývá účinnosti ode dne: 01. 09. 2021

Podpis ředitelky školy:

razítko školy:

II. Charakteristika zařízení

Školní družina je zřízena na základě zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, vyšším odborném a jiném vzdělávání a řídí se podle vyhlášky MŠMT č. 74/2005 Sb. O zájmovém vzdělávání. Práce školní družiny je samostatnou oblastí výchovně vzdělávací činnosti a řídí se specifickými požadavky, pravidly a zásadami pedagogiky volného času.

Cílová skupina: žáci I. stupně, přednostně žáci 1. tříd

Kapacita školní družiny: 120 žáků

Počet zaměstnanců: 3

Maximální počet účastníků v oddělení je 30.

Poslání zařízení:

Školní družina realizuje a zajišťuje výchovnou, vzdělávací a zájmovou činnost v době mimo vyučování. Činnosti probíhají formou pravidelných nebo příležitostných aktivit z oblasti vzdělávací, odpočinkové, rekreační a zájmové činnosti. Družina umožňuje žákům přípravu na vyučování.

Hlavním posláním naší školní družiny je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a relaxace. Vedeme žáky k osvojování základních hodnot, utváříme a prohlubujeme vztah k životnímu prostředí. Vedeme žáky k tvořivosti a estetičnosti. Respektujeme individuální schopnosti každého žáka.

Mimo zájmové činnosti plní školní družina částečně také funkci sociální, tzn. dohled nad žáky po určitou dobu před nebo po skončení vyučování. Cílem zájmového vzdělávání školní družiny je podporovat aktivní odpočinek žáků a odstraňovat duševní únavu. Nenásilnou a zábavnou formou rozvíjíme schopnosti žáků, povzbuzujeme je ke všem činnostem a dáváme prostor jejich tvořivosti.

Podílíme se také na kulturních a společenských akcích školy.

Školní družina by měla být:

- Místem pro zájmové vyžití dětí.
- Místem pro regeneraci sil žáků po vyučování.
- Místem pro rozvíjení tvořivosti.
- Místem pro posilování sebevědomí.
- Místem pro radost.
- Místem pro komunikaci vychovatelek s rodiči.

Činnost vychovatelek vychází z požadavků pedagogiky volného času.

III. Konkrétní cíle

- rozvoj žáka, jeho učení a poznávání
- získání všeobecného zájmového vzdělání
- osvojování základů hodnot, na nichž je založena demokratická společnost
- získávání osobní samostatnosti
- vybavování žáka kompetencemi k trávení volného času
- uplatňování znalostí o životním prostředí, o jeho ochraně a bezpečnosti a ochraně zdraví

Hlavní cíl:

- Smysluplně naplňovat volný čas žáků a podporovat jejich zdravý tělesný, duševní, sociální a duchovní rozvoj v souladu s klíčovými kompetencemi a posilovat jejich kompetence v oblasti trávení volného času.
- Cílem je vytváření a zkvalitňování podmínek pro poskytování nabídky zájmového vzdělávání žáků se zaměřením na klíčové kompetence s participací rodičů a pedagogů na naší

činnosti.

Dílčí cíle:

- Posilovat kompetence žáka k účelnému a smysluplnému trávení volného času tak, aby směřovaly k jeho dalšímu osobnostnímu rozvoji a učení, vybudování zdravého sebevědomí, sebejistoty a vytvářely základy pro schopnost jednat v duchu žádoucích lidských, morálních a estetických hodnot.
- Vést žáka k otevřené komunikaci a spolupráci v kolektivu i s pedagogy.
- Usilovat o rozvoj osobnosti každého žáka s ohledem na jeho potenciální talent, nadání, potřeby, zájmy a schopnosti.
- Pozitivně motivovat k dobrovolnému přijetí stanovených činností.
- Podporovat vlastní iniciativu žáků, nápaditost, kreativitu a samostatnost, dáváme možnost spoluúčasti na volbě, tvorbě i evaluaci programu, dále pak podporovat žáky v logickém uvažování a při řešení problémů.
- Zařazovat činnosti, které přispívají k odstranění únavy, regeneraci duševních i fyzických sil, a respektují individuální zájmy a potřeby žáků.
- Vést k umění využívat získané poznatky a dovednosti v praxi při řešení problémů.
- Podporovat pozitivní představu o sobě i druhých, schopnost projevovat pochopení, toleranci a empatii.
- Naučit žáky aktivně využívat svůj volný čas, rozvíjet svůj zájem (oblíbenou činnost) i talent.
- Získávat nové poznatky, zkušenosti, dovednosti i návyky, realizovat se v kolektivu ostatních žáků a umět se adaptovat v různém typu kolektivu a prostředí.
- Rozvíjet u dětí schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy druhých. Vést děti k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem a jejich kulturám.

IV. Délka a časový plán vzdělávání

Provoz družiny:

- ranní provoz – před vyučováním od 6:30 do 7:10 hodin
- odpolední provoz – po vyučování do 16:00 hodin

Školní družina zabezpečuje žákům náplň volného času v době před začátkem vyučování, odpoledne před odchodem domů nebo do jiných zájmových aktivit. Časové rozvržení a uspořádání činností školní družiny se řídí požadavky psychohygieny.

Žák je přijímán do školní družiny na dobu jednoho školního roku. Školní vzdělávací program je koncipován na celkovou dobu vzdělávacího cyklu pro žáky I. stupně základní školy (pět let) a jednotlivá výchovně-vzdělávací témata jsou diferenciována dle věku žáků.

Rámcová skladba zaměstnání

Odpočinkové a individuální činnosti (11:05 – 12:45)

- odstraňování únavy žáků z vyučování, relaxace (dle jejich individuálních potřeb)
- relaxační cvičení, navozování a vytváření pohody žáků
- odpočinkové a relaxační aktivity na koberci
- prohlížení obrázků, četba knih, časopisů, poslech hudby, pohádek
- stolní hry, hry s hračkami, společenské hry, hrátky se slovy, konverzace, vyprávění
- hudební a hudebně-pohybové chvílky
- aktivity zaměřené na rozvoj intrapersonální inteligence, sebereflexe, sebehodnocení

Zájmové a rekreační činnosti (12:45 – 14:30)

- **sportovní**
 - aktivity zaměřené na rozvoj tělesně-kinestetické inteligence
 - kolektivní hry a soutěže
 - netradiční sporty
 - průpravná cvičení, tělovýchovné chvílky
 - posilování tělesné zdatnosti
 - upevňování morálních vlastností, potlačování nesportovního chování (fair-play)
 - vštěpování zásad bezpečnosti a hygieny při sportovních aktivitách, vytváření kladných citových vztahů v týmu
 - pohybová aktivita na čerstvém vzduchu s přihlédnutím k počasí a zdravotnímu stavu
 - tělovýchovné chvílky, míčové hry
 - soutěživé hry, pohybové hry, konstruktivní a tematické hry
 - pobyt venku
- **přírodovědné a environmentální**
 - aktivity zaměřené na rozvoj přirozené inteligence
 - rozvoj zájmu o přírodu
 - práce s atlasy, vyhledávání informací o živé a neživé přírodě (knihovna, PC)
 - výchova k ohleduplnému a šetrnému přístupu k přírodě, ochraně životního prostředí
 - pozorování přírody a jejích proměn
 - třídění a zpracování odpadů (sběrové akce)
 - nauka o počasí
 - péče o zeleň a rostliny v budově a areálu školy
- **estetické**
 - využívání rozličných metod a prvků výtvarné, hudební, literární a dramatické výchovy
 - probouzení zájmu o četbu, poslech a dramatizaci
 - rozšiřování vědomostí a dovedností v oblasti kresby, malby, pracovních dovedností
 - práce s přírodninami a netradičními materiály
 - montáže a demontáže stavebnic
 - využívání poznatků získaných ve škole, jejich aplikace v praxi
 - vedení k samostatné tvořivé práci, rozvoj kreativního myšlení

- rozvoj řeči a komunikace
- ohleduplné chování, tolerance odlišností (věkových, pohlavních, rasových, ...)
- hygiena, péče o zdraví, bezpečnost práce
- rozvíjení hudební, hudebně-pohybové
- **sebeobslužné činnosti (průběžně)**
 - upevňování dopravních znalostí
 - dodržování zásad osobní hygieny
 - seznamování se zásadami zdravého životního stylu
 - seznamování se zásadami péče o své zdraví a vlastní zevnějšek
 - péče o vlastní věci
 - seznamování se zásadami první pomoci, prevence proti úrazům
 - zásady stolování
 - úklid pracoviště po ukončení jednotlivých činnosti

Hygiena a svačina (14:30 – 14:45)

Příprava na vyučování (15:00 – 16:00)

- procvičování a upevňování probraného učiva
- čtení z čítanek
- vyhledávání nových informací (internet, PC)
- výukové programy na PC

Vychovatelka při výběru zaměstnání přihlíží k počasí, může přihlídnout i k zájmu dětí a žáků v oddělení. Vždy však především vychází ze školního vzdělávacího programu a z jeho rozpracování do konkrétních vzdělávacích plánů.

Celoroční plán školní družiny v jednotlivých měsících.

Září – téma měsíce: Naše škola, naše družina.

- seznámení dětí s Vnitřním řádem ŠD
- vzájemné seznámení, navazování nových přátelství
- poznávání školy, jejího okolí, obce
- upevňování hygienických návyků, sebeobsluha v jídelně, v šatnách
- vycházky – orientace v obci
- pohybové a sportovní hry na hřišti

Říjen – téma měsíce: Barevný podzim.

- pozorování změn přírody na podzim – vycházky
- sbírání přírodnin
- podzimní výzdoba prostor družiny a školy
- zásady zdravé výživy (ovoce a zelenina)
- pouštění draků
- podzimní svátky – Dušičky a Halloween
- stavění lesních domečků z přírodnin

Listopad – téma měsíce: Proměny přírody.

- besedy o ročních obdobích
- zvířata v lese – povídání, kreslení
- umístění krmítka pro ptáky
- hry v tělocvičně
- vědomostní soutěže (Riskuj, AZ kvíz, Chcete být milionářem)
- turnaje ve stolních hrách
- výzdoba třídy a chodeb „Těšíme se na zimu“
- lidské tělo, zásady první pomoci, prevence úrazů

Prosinec – téma měsíce: Vánoční čas.

- vánoční zvyky a tradice
- Vánoce ve světě
- vánoční besídka ve družině, rozbalování dárků, posezení u vánočního stroměčku
- pečení perníčků
- čertovský rej – odpoledne plné her a zábavy
- staročeské Vánoce
- adventní zpívání – koledy

Leden – téma měsíce: Bude zima, bude mráz.

- novoroční předsevzetí – správná holka, správný kluk
- vycházky, pozorování zimní přírody, stopy zvířat ve sněhu
- zimní radovánky se sněhem
- soutěže ve zpěvu
- hrajeme divadlo
- turnaje ve stolních hrách

Únor – téma měsíce: Cesta ke zdraví.

- moje tělo, moje zdraví, otužování
- relaxační cvičení
- lidské tělo, zásady první pomoci, prevence úrazů
- Karneval – zábavné odpoledne
- zvyky a obyčeje – masopust
- míčové hry v tělocvičně

Březen – téma měsíce: Kniha je náš přítel.

- návštěva obecní knihovny
- výstavka oblíbených knih
- Vítání jara
- jarní výzdoba chodeb a tříd
- zdobení a výroba kraslic
- didaktické hry

Duben – téma měsíce: Máme rádi zvířata.

- vycházky do přírody – příchod jara
- domácí mazlíčci, zvířata v ZOO, ve volné přírodě
- Velikonoce – svátky jara, zvyky a tradice
- Den Země – úklid okolí školy, hry s ekologickou tematikou
- dopravní výchova – pravidla silničního provozu, jízda zručnosti na kole
- Čarodějnice – odpoledne her a kouzlení, opékání párků

Květen – téma měsíce: Jsme veselé děti.

- poznáváme léčivé byliny
- práce s atlasem rostlin
- státní svátky v květnu
- týdenní projekt – „Moje maminka“
- relaxace v přírodě
- soutěž „O krále kuliček“, malování na chodník

Červen – téma měsíce: Jsme veselé děti.

- Den dětí – zábavné odpoledne
- pobyt v přírodě
- „koloběžkiáda“
- prstem po mapě – vlastivědné soutěže
- památky v okolí
- sportovní pětiboj
- bezpečnost o prázdninách

V. Formy a metody vzdělávání

1) **Pravidelné činnosti** – představují zejména organizované aktivity zájmového vzdělávání

2) **Příležitostné činnosti** – výchovné, vzdělávací, zájmové a tematicky rekreační činnosti organizované nepravidelně dle potřeb dětí a možností školní družiny (soutěže, karneval, diskotéka, výlety...). Základem účastníků jsou přihlášení žáci, ale mohou se zúčastnit i rodinní příslušníci či další zájemci.

3) **Spontánní činnosti** – spontánní aktivity žáků, volné hry, hry ranní družiny, činnosti při pobytu venku, průběžné činnosti – rozhovory apod., odpolední klidové činnosti

4) **Hromadné činnosti** – vychovatel vystupuje jako hlavní realizátor výchovné činnosti, nepředpokládá se významnější spolupráce žáků

5) **Skupinové činnosti** – žáci jsou rozděleni do skupinek, v nichž zpracovávají zadaná či společně soutěží

6) **Individuální a individualizované činnosti** – sebeobslužné činnosti, příprava na vyučování, individuální činnosti žáků, konzultace, vytváření podmínek pro rozvoj nadání dětí, práce s talentovanými jedinci, řešení tematických úkolů. Práce s integrovanými dětmi – pomoc, podpora, povzbuzení, možno i formou diferenciac žáků (např. z hlediska věku a pohlaví)

7) **Projekty** – zapojení do školních projektů, tvorba vlastních tematických projektů

8) **Organizační formy výchovy v mimoškolním prostředí** – vycházky, exkurze, výstavy, ...

VI. Obsah vzdělávání

Vzdělávací oblasti základního vzdělávání:

- Člověk a jeho svět
 - určeno pro 1. stupeň – Místo kde žijeme
 - Lidé kolem nás
 - Lidé a čas
 - Rozmanitosti přírody
 - Člověk a jeho zdraví
- Jazyk a jazyková komunikace
- Matematika a její aplikace
- Informační a komunikační technologie
- Člověk a společnost
- Člověk a příroda
- Umění a kultura
- Člověk a zdraví
- Člověk a svět práce

Průřezová témata základního vzdělávání:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova

Detailní obsah činností je uveden v příloze „Program výchovných a vzdělávacích činností ŠD

VII. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, nadaných a mimořádně nadaných žáků

Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (žáci s přiznanými podpůrnými opatřeními)

Při stanovení podpůrných opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je školní družina v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a § 16-19 zákona č. 82/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním a vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a na některé další zákony.

Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami je (dle stupně a charakteru jejich znevýhodnění či postižení) při jejich začleňování do volnočasových aktivit věnována průběžná zvláštní pozornost.

Školní družina respektuje individualitu žáků, vytváří přiměřené prostředí pro jejich všestranný rozvoj. Na podmínkách pro žáky se specifickými vzdělávacími potřebami spolupracují pedagogičtí pracovníci s přihlédnutím k jejich handicapu s rodiči a se školou. Dle stupně a charakteru jejich handicapu jsou žáci začleňováni do volnočasových aktivit.

Při plánování a realizaci vzdělávání těchto žáků je třeba mít na zřeteli fakt, že se žáci ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti.

Při výběru činností ve školní družině, při motivování a hodnocení všech žáků bereme ohled na integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. V případě potřeby je možnost spolupráce s odbornými pracovišti.

B. Podmínky pro vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků

Mezi podmínky vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami patří i vytváření podmínek pro rozvoj mimořádně nadaných dětí.

Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

Pro rozvoj talentovaných a nadaných žáků nabízí školní družina doplňkové aktivity dle zájmu těchto jedinců. K dispozici jim jsou například všeobecně rozvíjející didaktické hry či možnost a způsob zařazení účastníka do aktivit primárně určeným vyšším věkovým skupinám.

Ve školní družině se individuálně věnujeme žákům mimořádně nadaným, především umožněním dalšího rozvíjení jejich individuálních zájmů. Nabízíme aktivity zaměřené na rozvoj jejich tvořivosti, spolupráce, vztahů a sociální a emoční inteligence.

VIII. Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončování vzdělávání

O zařazení žáka do školní družiny rozhoduje ředitel školy po dohodě s vedoucí vychovatelkou. K pravidelné denní docházce do školní družiny jsou přijímáni žáci 1. a 2. ročníku. Žáci 3. ročníku jsou přijímáni do naplnění kapacity družiny. Nejvyšší počet účastníků v jednom oddělení školní družiny je 30. Žáci jsou přijímáni v tomto pořadí:

1. žáci 1. ročníku
2. žáci 2. ročník
3. žáci 3. ročníku - zájemci do naplnění kapacity

Přednostně budou přijímáni žáci pracujících rodičů a žáci dojíždějící.

Podmínkou přijetí je řádně vyplněná přihláška (zápisní lístek) a souhlas zákonných zástupců s ujednáními uvedenými na přihlášce. Na písemnou žádost rodičů o vyřazení žáka může žák ukončit docházku během celého školního roku.

Denní provoz školní družiny stanoví ředitel školy po projednání se zřizovatelem.

Účastníci jsou povinni řídit se pokyny vychovatelky.

Své ošacení a aktovky odkládají žáci školní družiny na určené místo. Věci, které je možno zaměnit, je nutné označit. Případnou ztrátu či záměnu hlásí žáci ihned vychovatelce. Za hry, knihy, hračky i jiné pomůcky odpovídá kolektiv žáků, kterému byly přiděleny. Vychovatelka neodpovídá za přinesené hračky a mobilní telefony.

Každý žák je povinen řídit se i ve školní družině pravidly školního řádu. Při nedodržení školního řádu nebo vnitřního řádu školní družiny budou podle charakteru provinění učiněna výchovná opatření.

Rodiče nebo zákonní zástupci žáka sdělí družině rozsah docházky žáka a způsob odchodu z družiny v řádně vyplněném zápisním lístku. Odchylky od docházky a další změny v průběhu školního roku sdělí rodiče vychovatelkám písemně co nejdříve.

Před odchodem je žák povinen hlásit svůj odchod vychovatelce.

Z vážných důvodů může být žák ze školní družiny uvolněn i před stanovenou dobou odchodu, ale pouze na písemné vyžádání rodičů. Žádost musí obsahovat datum, jméno žáka, hodinu odchodu, zda jde sám nebo s doprovodem (uvést osoby, které mohou žáka vyzvedávat) a podpis rodičů. Na telefonickou žádost nelze žáka uvolnit.

Odchody s jinou osobou než je uvedena na zápisním lístku, budou umožněny pouze na základě písemného prohlášení rodičů.

V případě, že žák není ze školní družiny vyzvednut dle času uvedeného na zápisním lístku nebo do 16,00 hodin, vychovatelka zjistí telefonicky důvod a počká na příchod náhradního doprovodu žáka. Při opakovaném problému bude škola kontaktovat příslušný orgán sociálně-právní ochrany dětí.

Vedoucí vychovatelka může po dohodě s ředitelem školy a po projednání se zákonným zástupcem žáka rozhodnout o jeho vyloučení ze školní družiny, pokud tento soustavně porušuje kázeň a pořádek, ohrožuje zdraví a bezpečnost ostatních, dlouhodobě svévolně nenavštěvuje školní družinu nebo z jiných závažných důvodů.

S řádem školní družiny seznamuje vychovatelka na začátku školního roku rodiče zapsaných dětí i děti samotné. Žáci jsou rozděleni do oddělení a počty přítomných žáků se během dne mění, odcházejí do zájmových kroužků nebo domů.

Doklad o ukončení školního roku ve školní družině se nevydává.

IX. Popis materiálních podmínek

Pro každodenní činnost využívá školní družina vlastních prostor. Tyto se nacházejí v přístavbě školy, která je s hlavní budovou propojena spojovací chodbou. Součástí těchto prostor jsou dvě samostatné herny, pracovna a vlastní sociální zařízení. K ukládání oděvů a obuvi slouží žákům šatny, které přísluší jejich třídě.

Herny jsou pokryty částečně kobercem, kterého děti využívají zejména ke hře se stavebnicemi, při rozhovorech v komunikativním kruhu, při relaxaci a odpočinkových činnostech. V pracovně, která je využívána k výtvarným a pracovním činnostem, je podlaha opatřena podlahou z PVC, což umožňuje snadné udržování pořádku a čistoty.

Oddělení jsou vybavena nábytkem a dalším zařízením, které odpovídají požadavkům bezpečnosti a zároveň jsou přizpůsobeny věkovým zvláštnostem dětí mladšího školního věku. Pro herní činnosti si mohou žáci vybírat stavebnice, hračky, stolní hry, drobná cvičební nářadí jako např. skákací gumy, relaxační míče, švihadla, kuželky apod. Vše je umístěno tak, aby si žáci hračky mohli brát i ukládat samostatně. Jsou určena pravidla pro jejich využití a péči o ně.

Pro zájmové a rukodělné činnosti je vyčleněna samostatná místnost vybavená stolkou a židlemi. K dispozici mají děti pastelky, voskovky, papír a jiný výtvarný materiál. Žáci se také podílejí na výzdobě prostor družiny, chodeb a jiných míst v budově školy (výzdoba je obměňována a sleduje práce účastníků v ročních obdobích).

Pro poslechové činnosti využíváme CD přehrávač. Při práci s různými výukovými programy využívají žáci počítač nebo notebook.

Pro pobyt venku má školní družina k dispozici tělovýchovný areál školy – hřiště s umělým povrchem, asfaltové a travnaté hřiště, školní dvůr a také dětské hřiště, jež je osazeno certifikovanými herními prvky (houpačky, skluzavky, prolézačky, pískoviště). K dispozici mají děti také zahradní nábytek – lavičky a stolkou. Pro venkovní aktivity si mohou děti vybrat různé sportovní náčiní – různé druhy míčů, švihadla, skákací gumy, pálky na soft tenis, badminton, hokejky, chůdy, koloběžky apod.

K uskutečňování zájmových činností je možno využívat odborných učeben v budově školy – tělocvična, cvičná kuchyňka, počítačová učebna, učebna s interaktivní tabulí. Užívání těchto prostor je ošetřeno pravidly bezpečnosti.

Další péče o materiální vybavení sleduje doplňování a zlepšování materiálních podmínek, zejména pro výtvarné, sportovní a rekreační činnosti.

X. Popis personálních podmínek

Vedení školy prosazuje vhodnou personální politiku, personální řízení s cílem dosáhnout optimálních pracovních výsledků. K tomu patří mimo jiné nábor a výběr vhodných pracovních sil s požadovaným stupněm vzdělání.

Zájmové vzdělávání ve školní družině zajišťují dvě plně kvalifikované vychovatelky s úplným středním nebo vysokoškolským vzděláním v oblasti vychovatelství, resp. Pedagogiky volného času. Podílí se také na dalších činnostech školy, jsou iniciátory a průvodci účastníka při zájmovém vzdělávání.

Osobnostní kompetence vychovatelky:

- Má vysokou míru empatie
- Má kvalitní morálně-volní vlastnosti
- Má organizační schopnosti
- Umí vytvořit příznivé klima
- Zná a umí řídit širokou škálu různých zájmových aktivit
- Dokáže vybranými aktivitami v účastnících vzbuzovat zájem o činnost, podporovat jejich sebevědomí a rozvíjet pozitivní stránky osobnosti
- Zná bezpečnostní předpisy pro práci s účastníky činnosti
- Zvládá základní manažerské dovednosti

Vedoucí vychovatelka je prostředníkem pro předávání informací mezi školou a školní družinou.

Spolupráce vychovatelek s učiteli:

- vzájemný respekt
- spolupráce při pedagogických radách
- vzájemná výměna zkušeností
- konzultace spojené s řešením výchovných problémů

Spolupráce se zákonnými zástupci (formy):

- individuální rozhovory
- písemný kontakt

Ve vztazích mezi vychovateli a zákonnými zástupci panuje oboustranná důvěra a otevřenost, vstřícnost, porozumění, respekt a ochota spolupracovat.

Spolupráce je založena na partnerství.

Vychovatelky chrání soukromí rodiny a zachovávají profesní mlčenlivost.

Vychovatelky jednají se zákonnými zástupci ohleduplně, taktně a nezasahují do života a soukromí rodiny.

XI. Popis ekonomických podmínek

Škola účelně a hospodárně využívá finanční prostředky ze státního rozpočtu a prostředky na provoz z rozpočtu zřizovatele.

Na základě §11 vyhlášky MŠMT č.74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání, stanovil ředitel školy za žáka ve školní družině měsíční poplatek 100, -Kč (po dohodě se zřizovatelem může být měněn).

Za pobyt dětí ve ŠD je vybírán poplatek, jehož výši stanovuje ředitel školy. V případě dlouhodobé nemoci dítěte, pobytu v lázních apod. bude poplatek na základě žádosti zákonného zástupce vrácen. Pokud za žáka není zaplacen poplatek, ředitel školy může rozhodnout o jeho vyřazení z družiny od prvního dne dalšího měsíce.

Poplatek se platí ve stanovených termínech:

v měsíci září – - za první pololetí

v měsíci lednu – za druhé pololetí

Poplatky jsou vybírány v hotovosti vychovatelkami školní družiny.

Úplata za zájmové vzdělávání účastníka je určena – na nákup výtvarných potřeb, pomůcek, hraček a dalšího vybavení školní družiny.

Na písemnou žádost může být úplata snížena nebo prominuta, pokud:

a) účastník nebo jeho zákonný zástupce je příjemcem opakujících se dávek pomoci v hmotné nouzi podle zákona o pomoci v hmotné nouzi,

b) účastníkovi nebo jeho zákonnému zástupci náleží zvýšení příspěvku na péči podle zákona o sociálních službách,

c) nebo účastník svěřený do pěstounské péče má nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte podle zákona o státní sociální podpoře a tuto skutečnost prokáže řediteli.

O poskytnutí prominutí nebo částečném snížení úplaty rozhoduje ředitel školy ve správním řízení. Prominutí či snížení úplaty není nárokové.

Školní družina využívá vícezdrojové financování – kromě základních zdrojů (MŠMT a zřizovatel školy) může čerpat finance i z dalších zdrojů, např. Sdružení rodičů při ZŠ, sponzorské dary atd. V budoucnu plánujeme využít i zdroje dotační politiky.

V případě písemného odhlášení dítěte ze ŠD (stěhování, změna rodinných podmínek apod.) je částka s poměrným krácením vrácena zpět zákonným zástupcům dítěte.

XII. Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Družina vyhledává, zjišťuje a zhodnocuje možná rizika vyplývající z činnosti při různých formách zájmového vzdělávání v různých prostředích a současně i přijímá opatření k prevenci rizik. Seznamuje účastníky s nebezpečím ohrožujícím jejich zdraví a bezpečnost, což je součástí výchovy ke zdravému životnímu stylu, chápanému jako vyvážený stav tělesné, duchovní, duševní a sociální pohody. Je nutné zajistit nejen bezpečnost fyzickou, ale také sociální a emocionální.

Školní družina zajišťuje bezpečnost fyzickou, sociální a emocionální. Vytváří zázemí pro rozvoj žáků a bezpečné prostředí, aby se zde všichni cítili dobře. Podporuje dobré vztahy nejen mezi žáky, zaměstnanci a rodiči ale i s širokou veřejností. Bezpečnost ve všech prostorách využívaných ŠD je zajištěna:

- Školním řádem Základní školy
- Vnitřním řádem Školní družiny
- Vnitřními řády specializovaných učeben

Účastníci zájmového vzdělávání jsou na začátku školního roku poučeni o bezpečnosti BOZ. Při všech aktivitách dbají vychovatelky zásad BOZP, vykonávají přímý dozor, jsou neustále přítomné v oddělení.

Vnitřní řád obsahuje podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků a jejich ochrany před sociálně-patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí.

Podmínky pro hygienické a bezpečné působení:

- vhodná struktura činnosti a skladba zaměstnání,
- vhodný stravovací a pitný režim
- zdravé prostředí užívaných prostorů – podle platných norem (vlastní vybavené prostory, odpovídající světlo, teplo, bezhlučnost, čistota, větrání, velikost sedacího a pracovního nábytku, hygienické vybavení prostorů – tj. dle vyhlášky ministerstva zdravotnictví č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání mladistvých),

- bezpečné pomůcky,
- ochrana účastníků před úrazy,
- výrazné označení všech nebezpečných předmětů a částí využívaných prostorů (např. zpracování a zveřejnění provozních řádů keramických dílen, tělocvičen, kuchyněk); pravidelná kontrola prostor a zařízení z hlediska jejich bezpečnosti)
- dostupnost prostředků první pomoci, kontaktů na lékaře či jiné speciální služby, praktická dovednost zaměstnanců poskytovat první pomoc.

Při provozu ŠD jsou každoročně učiněna všechna opatření, aby nebezpečí úrazu bylo minimalizováno.

V případě úrazu účastníka je ve školní družině umístěna vybavená lékárnička, která slouží k poskytnutí první pomoci. V případě úrazu jsou neodkladně o této situaci informováni zákonní zástupci účastníka (telefonní čísla zák. zástupců jsou uvedena na zápisním lístku a v přehledu Výchovně-vzdělávací práce).

V případě úrazu jsou účastníci opětovně poučeni o prevenci i zásadách bezpečnosti.

Psychosociální podmínky:

Přístup k dítěti je založen na vstřícném a partnerském vztahu, ve kterém převažuje důvěra. Vzdělávání je uskutečňováno ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne vyskytnou. Preferovány jsou hravé a tvořivé činnosti.

- vytváření pohody prostředí, příznivé sociální klima - otevřenost a partnerství v komunikaci,
- úcta, tolerance, uznání, empatie, spolupráce a pomoc druhému,
- respekt k potřebám jedince a jeho osobním problémům, činnost vycházející ze zájmu účastníků a osvojování si toho, co má pro ně praktický smysl, co vede k praktické zkušenosti,
- všestranný prospěch dítěte je hlavním momentem v činnosti,
- věková přiměřenost a motivující hodnocení - respekt k individualitě účastníků, hodnocení
- v souladu s individuálními možnostmi a individuálním pokrokem, dostatečná zpětná vazba,
- ochrana před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy,
- řízení a provádění i následné hodnocení,

Vychovatelka zodpovídá v době pobytu žáků ve ŠD (od příchodu do jejich odchodu ze ŠD dle skutečností uvedených na zápisním lístku) za jejich bezpečnost a plní povinnost dohledu nad nezletilým.

XIII. Zveřejnění školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání ve školní družině

Školní vzdělávací program vydává ředitel školy a zveřejní ho na přístupném místě ve školském zařízení. Na nástěnce u školní družiny a na webových stránkách školy. Do školního vzdělávacího programu může každý nahlížet a pořizovat si z něj opisy a výpisy, anebo za cenu v místě obvyklou může obdržet jeho kopii.

XIV. Přílohy školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání

Program výchovných a vzdělávacích činností školní družiny.